

Erucastrum supinum

Kalkkrassing

Klass: Magnoliopsida (tvåhjärtbladiga blomväxter), **Ordning:** Brassicales (kålordningen), **Familj:** Brassicaceae (korsblommiga), **Släkte:** *Erucastrum* (kålsenaper), **Art:** *Erucastrum supinum* - kalkkrassing (L.) Al-Shehbaz & Warwick **Synonymer:** *Sisymbrium supinum* L., *Braya supina* (L.) W. D. J. Koch, *Kalkkrasse*

Kännetecken

Kalkkrassing är en lågväxt, ettårig, korsblommig växt. Den grenar sig ofta vid basen till flera nedliggande eller uppåtböjda, 1–2 dm långa stjälkar. Den är speciell inom familjen genom att blommorna sitter ensamma i bladvecken på korta skaft. Bladen är djupt parflikiga med trubbiga flikar. Blommorna är små med vita kronblad. Skidorna är avlånga, 1–3 cm långa ofta böjda och något håriga. Fröna gror på våren när vattnet sjunkit undan. Blomningstiden är eftersommar till höst.

Utbredning och status

Kalkkrassingens huvudsakliga utbredning är på Öland och Gotland. På Öland finns den framför allt på Stora Alvaret (17 lokaler utanför Stora alvaret 2000), på Gotland på ett 50-tal lokaler från Sudret till Fårö. Dessutom är den i Skåne känd på två lokaler, dit den troligen spritts med kalksten från Gotland. Kalkkrassing bedöms vara svagt minskande, men den fluktuerar kraftigt i frekvens mellan åren. Kalkkrassingens har sin huvudutbredning i Sydfrankrike. Den har dött ut på åtskilliga mellaneuropeiska lokaler, men finns ännu kvar på flera ställen i övriga Frankrike med angränsande länder och i Estland.

Ekologi

Kalkkrassingens ursprungliga miljöer är antagligen uttorkande pölar på hällmark och vegetationsfria, periodvis översvämmade ytor i gräsmark och myrkanter. Helst vill den ha fuktiga, solöppna platser. Den förekommer numera ofta i kulturmiljöer, såsom störd alvarmark eller gräsmark, åkrar, vägkanter, körvägar och stenbrott och är betydligt vanligare i sådana miljöer än på de ursprungliga ståndorterna. Den har visat sig snabbt kunna kolonisera störda ytor på Ölands alvar för att sedan försvinna då gräsvegetationen sluter sig. Kalkkrassing växer gärna på stränder som blottas vid lågvatten, men om dessa stränder översvämma två gånger per år trängs den undan av andra växter. Året efter ett lågvattenår når den sin bästa utveckling, men vid ihållande högvatten kan den försvinna nästan helt.

Hot

Dränering av småvatten, så att kalkkrassingens växtplatser blir beständigt uttorkade, utgör ett av hoten. Ett annat är igenväxning, eftersom växten är föga konkurrenskraftig.

Åtgärder

Man bör sörja för att växtplatserna bibehåller sin för kalkkrassingens rätta karaktär: tidvis översvämmade ytor med gles vegetation. Detta kan åstadkommas genom att dränering undviks och lokalerna även fortsättningsvis utsätts för störningar, t.ex. genom kreaturstramp eller på annat sätt. Populationernas utveckling i relation till växtplatsernas status bör ytterligare undersökas.

Övrigt

Arten omfattas av EU's habitatdirektiv bilaga 2 vilket innebär att arten ska skyddas i nätverket Natura 2000.
Utländska namn – NO: Krypkrarse.

Naturvård

Konventioner: Habitatdirektivets bilaga 2, Habitatdirektivets bilaga 4, Bernkonventionens bilaga I, Typisk art i 6280 Alvar (Boreal region (BOR) och Kontinental region (CON))

Fridlysning: Fridlyst enligt Artskyddsförordningen (SFS 2007:845), enligt paragraf: 7. Bestämmelsen gäller hela landet

Litteratur

Albertsson, N. 1950. Das grosse südliche Alvar der Insel Öland. *Svensk Bot. Tidskr.* 44: 269–331.

Bengtsson, K., Prentice, H.C., Rosén, E., Moberg, R. & Sjögren, E.. 1988. The dry alvar grasslands of Öland: ecological amplitudes of plant species in relation to vegetation composition. *Acta Phytogeogr. Suec.* 76: 21–46.

Ekstam, U., Jacobson, R., Mattsson, M. & Porsne, T. 1984. Ölands och Gotlands växtvärld. Helsingborg.

Lagerberg, T. 1957. Vilda växter i Norden II, 3:e uppl.

Rosén, E. 1980. Plant cover regeneration in a mechanically disturbed limestone heath on Öland, Sweden. *Acta Phytogeogr. Suec.* 68:123-130. Sterner R. 1986. Ölands kärnväxtflora. 2:a rev. uppl. utgiven av Å. Lundqvist. Stockholm.

Wigforss, M. & Johansson, J. T. 1982. Kalkkrassing vid Lernacken i Skåne. *Svensk Bot. Tidskr.* 76:46.

Författare

Lena Jonsell 2000. © ArtDatabanken, SLU 2005.